

Správa železnic, státní organizace
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

R O Z H O D N U T Í

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“), jako správní orgán příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah podle § 54 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, (dále jen „zákon o dráhách“), k projednání přestupků podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona o dráhách, v souladu s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“)

r o z h o d l t a k t o :

I.

Obviněná **Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1** (dále jen „SŽ“) se uznává vinnou z přestupku proti plnění povinností provozovatele dráhy podle § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách, kterého se dopustila tím, že v rozporu s § 23c odst. 4 zákona o dráhách jako provozovatelka dráhy v období od 25. 8. 2020 do 3. 9. 2020 dráhy bez zbytečného odkladu **nevyrozuměla Úřad o omezení provozování dráhy na trati Praha – Beroun, v úseku Praha hl. n. - Dobřichovice.**

II.

Za spáchání uvedeného přestupku se SŽ podle § 35 písm. b) a § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 51 odst. 10 písm. e) zákona o dráhách ukládá správní trest pokuty ve výši **5 000 Kč** (slovy pět tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu číslo 19-4523001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 3925.

III.

Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení (dále jen „vyhláška č. 520/2005 Sb.“), se ukládá obviněné **povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře č. 19-4523001/0710 vedený u České národní banky, variabilní symbol 3925.

Odůvodnění:

Dne 2. 9. 2020 Úřad z moci úřední zahájil proti SŽ řízení o přestupku podle § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách (č. j. UPDI-3237/20/GP). Řízení bylo zahájeno na základě zjištění Úřadu, že SŽ omezila provozování drážní dopravy na dráze pouhým zveřejněním informace o mimořádnosti v provozu na svých webových stránkách, s odůvodněním na technické závady na trakčním vedení. Uvedenou technickou závadu představoval požár trakční měničny v Malé Chuchli (dále jen „TM“), ke kterému došlo dne 16. 8. 2020.

Vyjádření SŽ

Dne 9. 9. 2020 SŽ Úřadu doručila „Vyjádření k Oznámení o zahájení řízení o přestupku“, č. j. 61123/2020-SŽ-GR-O12, ve kterém sdělila:

1. K vyhoření trakční měničny v Malé Chuchli (dále jen TM) došlo 16. 8. 2020 v 11:56 hod., tedy v době realizace stavby Optimalizace trati Praha-Smíchov (mimo) Černošice (mimo), resp. v čase konání rozsáhlých výluk v celém úseku dotčeném vyhořením TM.
2. Zákon o dráhách (§ 23c, odst. 4) ukládá povinnost vyzoomět o omezení provozování dráhy bez zbytečného odkladu s uvedením dalšího rozsahu omezení. SŽ neshledala vyhoření TM jako další omezení provozování dráhy a její prioritní snahou bylo zachovat propustnost dotčených traťových úseků. Přijatá opatření se jevila jako dostačující. Dopravci byli o vyhoření TM informováni formou DPS v 8:48 dne 17. 8. 2020.
3. Sekundárně se však projevíly zvýšené trakční nároky, způsobené zvýšeným počtem rozjezdů vyvolaných výlukovými opatřeními a množstvím pomalých jízd. Z tohoto důvodu bylo přikročeno k několika dočasným opatřením, mimo jiné k omezení vlaků nákladní dopravy elektrické trakce v denních špičkách, která s ohledem na výlukovou činnost, ani v období před vyhořením TM, nebyla realizována. Kromě tohoto opatření, nebylo provozování dráhy ze strany SŽ nijak omezeno.
4. Vzhledem k nárůstu výpadků TV, bylo dále přistoupeno ke zrušení řady plánovaných výluk, konkrétně ROV 63226 A, 63226 E1, 63226 B1, 63276 A, 63219 B1, 63219 J1, čímž dosavadní důvody omezení provozování dráhy generované schválenou výlukovou činností v podstatě pominuly a nově byly vyvolány mimořádnou událostí vyhořením TM.

SŽ podala Oznámení o omezení provozování dráhy dle zákona § 23c zákona o dráhách dne 3. 9. 2020, č.j. 59760/2020-SŽ-GR-O12, z pohledu SŽ tedy bez zbytečného odkladu, a v době, kdy bylo zřejmé, že k omezení provozování dráhy dochází z důvodu vyhoření TM a kdy bylo možno sdělit potřebné související informace. Přestože oznámení bylo podáno až po ukončení mimořádné události, resp. ukončení vyvolaných opatření, SŽ se domnívá, že dotčení dopravci byli o situaci a přijatých opatřeních informováni průběžně a dostatečně, přičemž reálné dopady, byly prakticky nulové a vzhledem ke zrušeným výlukám byla kapacita dotčených traťových úseků i vyšší. Dále uvádí, že ustanovení § 21c (zřejmě má být § 23c) zákona o dráhách bylo splněno dle reálné situace, vývoje událostí a možností, a navrhuje zastavení řízení.

V příloze vyjádření SŽ byla mimo jiné přiložena depeše číslo 2020-08-002491 ze dne 24. 8. 2020, vydaná jménem provozního náměstka ředitele OŘ Praha (dále jen „depeše“). Touto depeší byli dopravci vyzooměni, že „ode dne 25. 8. 2020 od 0:00 hod. umožňujeme v úseku Praha-Smíchov - Karlštejn a Zahradní Město- Praha Krč - odb. Závodiště a to v obou směrech jízdu nákladních vlaků pouze nezávislou trakcí. Toto opatření je platné denně v čase 05:00 - 19:00 hod. do 3. 9. 2020. Důvodem je omezená proudová kapacita napájecích stanic po poruše (požár po úderu blesku) TM Chuchle v těchto úsecích.“

Stanovisko Úřadu

V **bodech 1 a 2** nejsou uvedena žádná sporná tvrzení. Samotná otázka neshledání požáru TM dalším omezením provozování dráhy bude posuzována na základě dalších bodů.

K bodu 3:

SŽ uvádí, že „bylo překročeno k několika dočasným opatřením, **mimo jiné k omezení vlaků nákladní dopravy elektrické trakce v denních špičkách**,“ což Úřad chápe jako její **přiznání, že došlo k omezení provozování dráhy**. Protože k tomuto omezení došlo po požáru TM, tedy v důsledku mimořádné události ve smyslu § 23c odst. 3 písm. a) zákona o dráhách, byla SŽ jako provozovatelka dráhy podle § 23c odst. 4 téhož zákona povinna vedle dotčených dopravců, vlastníka dráhy a provozovatele drah, jejichž provoz je omezením dotčen, o omezení bez zbytečného odkladu vyrozumět rovněž Úřad. To SŽ v době od 25. 8. 2020 do 7. 9. 2020 neučinila, resp. učinila až po té, co jí bylo doručeno oznámení zahájení řízení v této věci.

V témže bodu SŽ v rozporu s výše uvedeným vyjádřením uvádí: „**Kromě tohoto opatření, které z našeho pohledu nesnížilo kapacitu dráhy, ale dočasně změnilo technické parametry dráhy ve smyslu vyhl. 177/1995 Sb., o čemž byli dopravci rovněž informováni, nebylo provozování dráhy ze strany SŽ nijak omezeno.**“

Jak je uvedeno v depeši, v období od 25. 8. 2020 do 3. 9. 2020 byla umožněna jízda nákladních vlaků pouze nezávislou trakcí, což nelze nazvat pouze změnou technických parametrů dráhy. Vedle rozpornosti těchto tvrzení Úřad nemůže pro rozhodné období od 25. 8. 2020 do 3. 9. 2020 akceptovat odkaz na vyhlášku č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah. Nejenže uvedená norma neobsahuje žádný právní základ, dle něhož by bylo možné překvalifikovat omezení provozování dráhy na dočasnou změnu technických parametrů dráhy, nelze ani protiprávní jednání omluvit poukazem na právní normu nižší právní síly.

K bodu 4:

SŽ odkazuje k jiným, dříve schváleným omezením provozování dráhy, které byly v nastalé situaci zrušeny a „dosavadní důvody omezení provozování dráhy generované schválenou výlukovou činností v podstatě pominuly a nově byly vyvolány mimořádnou událostí vyhořením TM“. K tomu Úřad uvádí, že nelze již schváleným omezením provozování dráhy – i kdyby šlo o totožný vyloučený prostor se stejnou mírou omezení a ve stejném termínu – omezit provozování dráhy, k němuž došlo z jiných, než Úřadem schválených důvodů a zejména v naprosto odlišném rozsahu. V projednávaném případě byly důvody omezení provozování dráhy a vliv na provozování drážní dopravy dány mimořádnou událostí ve smyslu § 23c odst. 3 písm. a) zákona o dráhách, tudíž nelze předem schváleným omezením omluvit nesplnění zákonných povinností.

Nelze se ztotožnit ani s následným tvrzením SŽ, že podala oznámení o omezení provozování dráhy bez zbytečného odkladu. Omezení provozování dráhy bylo dopravcům depeší oznámeno 24. 8. 2020, zatímco zákonem požadované oznámení bylo Úřadu zasláno až 7. 9. 2020.

Nutnost náhradního užití lokomotiv nezávislé trakce v úseku s trolejovým vedením je samotnou SŽ standardně považován za takové omezení provozování dráhy, které podléhá schválení Úřadem dle § 23c odst. 1 a odst. 6, nikoliv dočasnou změnou technických parametrů dráhy dle vyhlášky č. 177/1995 Sb., jak SŽ argumentuje v bodu 3 svého vyjádření.

Ve světle uvedených skutečností je tedy Úřad názoru, že v důsledku požáru TM dne 16. 8. 2020 následně došlo k omezení provozování dráhy, o kterém měla SŽ jako provozovatel dráhy podle § 23c odst. 4 zákona o dráhách bez zbytečného odkladu vyrozumět Úřad, což však neučinila až do 7. 9. 2020, čímž se § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách dopustila přestupku.

Podle § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako provozovatel dráhy dopustí přestupku tím, že o omezení provozování dráhy nevyrozumí dopravce, vlastníka dráhy, provozovatele dráhy, **Úřad** nebo drážní správní úřad.

Podle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky jestliže ke spáchání přestupku zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem pouze ten, kdo požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení má.

SŽ byla zřízena a její činnost je upravena zákonem č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železnic a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 77/2002 Sb.“). Podle § 19 odst. 2 a 3 zákona č. 77/2002 Sb. je SŽ právnickou osobou, která je způsobilá vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti a zapisuje se do obchodního rejstříku.

Podle § 21 odst. 1 a 4 zákona č. 77/2002 Sb. SŽ provozuje železniční dopravní cestu ve veřejném zájmu a plní funkci vlastníka a provozovatele dráhy podle zvláštního právního předpisu. Zvláštním předpisem je v tomto případě zákon o dráhách. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách vyžaduje zvláštní postavení pachatele, tj. postavení provozovatele dráhy. SŽ je právnickou osobou a současně je provozovatelkou dráhy a může být subjektem přestupku uvedeného v § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách.

V rámci správněprávní odpovědnosti je pak ukládán správní trest právnické osobě za to, že osoby odpovědné za její řízení a fungování nezajistily splnění povinností jí uložených. Za právnickou osobu fakticky jedná fyzické osoby jako její zástupci, zejména statutární orgány a zaměstnanci, jejichž jednání se právnické osobě přičítá. Jednáním těchto fyzických osob pak fakticky dochází k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, za který odpovídá právnická osoba.

Podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

Za osoby, jejichž jednání je přičitatelné SŽ, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považují podle § 20 odst. 2 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky statutární orgán nebo člen statutárního orgánu a zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

Podle § 20 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky odpovědnost právnické osoby za přestupek není podmíněna zjištěním konkrétní fyzické osoby, která se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Správní orgán není povinen zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, zejména tehdy, je-li ze zjištěných skutečností zřejmé, že k jednání zakládajícímu odpovědnost právnické osoby za přestupek došlo při činnosti právnické osoby.

Jednání SŽ popsané ve výrokové části tohoto rozhodnutí je v rozporu s právním řádem, neboť SŽ nepostupovala v souladu s požadavkem stanoveným zákonem o dráhách, bez zbytečného odkladu vyrozumět Úřad o omezení provozování dráhy. Jednání SŽ je výslovně označeno v § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách jako přestupek a v daném případě byly naplněny znaky tohoto přestupku uvedené v zákoně o dráhách. Současně jednání SŽ není trestným činem.

Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin. Nesplněním oznamovací povinnosti vůči Úřadu ohrozilo výkon jeho povinností jako správního orgánu příslušného k výkonu státní správy ve věcech drah podle § 54 odst. 1 zákona o dráhách, a jeho povinností výkonu nezávislého dohledu nad nediskriminačním přístupem železničních podniků k dopravní infrastruktuře podle přímo uplatnitelných příslušných předpisů Evropské unie, zejména Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru.

S ohledem na skutečnost, že SŽ byla uznána vinnou, neboť svým jednáním naplnila skutkovou podstatu přestupku podle § 51 odst. 4 písm. h) zákona o dráhách, rozhodl Úřad o uložení správního trestu. Podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky činí v tomto případě promlčení doba 3 roky, neboť ustanovením § 51 odst. 10 písm. e) zákona o dráhách je pro přestupek podle odstavce 4 písm. h) téhož ustanovení stanovena sazba pokuty, jejíž horní hranice činí 10 000 000 Kč.

V návaznosti na výše uvedené se Úřad před uložení pokuty zabýval tím, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek. Ke spáchání přestupku obviněnou SŽ došlo v době, kdy SŽ jako provozovatelka dráhy omezila její provozování a nesdělila tuto skutečnost bez zbytečného odkladu Úřadu tak, jak požaduje § 23c odst. 4 zákona o dráhách, a to od 25. 8. 2020 do 3. 9. 2020. SŽ se tedy dopustila trvajících přestupku ve smyslu § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Podle § 31 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba počíná běžet u trvajících přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. V tomto případě promlčecí doba neuplynula, takže k promlčení přestupku nedošlo a odpovědnost SŽ nezanikla.

Při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédl Úřad s ohledem na okolnosti případu podle § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky zejména k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Úřad při ukládání správního trestu a jeho výměry přihlédl k tomu, že obviněná SŽ provozuje železniční dopravní cestu ve veřejném zájmu a plní funkci vlastníka a provozovatele dráhy podle zákona o dráhách. SŽ má povinnost svou činnost vykonávat s péčí řádného hospodáře. Z povahy SŽ i z povahy její činnosti jednoznačně vyplývá, že zákonem svěřené úkoly musí SŽ vykonávat odborně na vysoké profesionální úrovni.

Podle § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky je povaha a závažnost přestupku dána zejména významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku, dále též délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.

Úřad uložil pokutu ve výši 5 000 Kč (slovy pět tisíc korun českých), tj. blízko spodní hranice sazby stanovené zákonem o dráhách. Při stanovení výše pokuty Úřad posoudil všechny polehčující i přitěžující okolnosti definované v ustanovení § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky. Jako k přitěžující okolnosti přihlédl k délce doby, nebo po kterou trval protiprávní stav, což od

25. 8. 2020 do 3. 9. 2020 představovalo 10 dní, které nelze považovat za krátkodobé opomenutí. Navíc k pozdnímu splnění předmětné povinnosti SŽ přistoupila až poté, co jí Úřad oznámil zahájení řízení o přestupku. SŽ si byla vědoma rizika omezení provozování dráhy nejpozději dne 24. 8. 2020. Za prokázanou považuje Úřad skutečnost, že SŽ zaslala dotčeným dopravcům informaci o omezení provozování dráhy v úseku Praha-Smíchov – Karlštejn a Praha-Zahradní Město – Praha-Krč – Odb. Závodiště v době od 25. 8. 2020 do 3. 9. 2020, toto však nesdělila Úřadu bez zbytečného odkladu, jak požaduje § 23c odst. 4 zákona o dráhách, ale až po skončení uvedeného omezení provozování dráhy.

Jako k polehčující okolnosti Úřad přihlédl ke skutečnosti, že k omezení provozování dráhy došlo v důsledku mimořádné události, nezaviněné SŽ, a že v prvních několika dnech po události mohlo být složité posoudit rozsah vynuceného omezení provozování dráhy. Dále pak Úřad vzal v úvahu, že dotčení dopravci se na Úřad v této věci neobrátili s žádnou stížností.

Pokuta uložená SŽ za omezení provozování dráhy v rozporu se zákonem o dráhách naplňuje obě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinností stanovených zákonem, a především funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona, resp. k jednání, které je se zákonem v souladu. Po zvážení všech okolností případu dal Úřad při určení výměry uložené pokuty přednost preventivnímu charakteru uloženého trestu a stanovenou pokutu vzhledem k okolnostem případu posoudil jako dostačující. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu.

Podle § 93 odst. 1 písm. i) zákona o odpovědnosti za přestupky se ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, kromě náležitostí podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) uvede výrok o náhradě nákladů řízení.

Podle § 95 odst. 1 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky uloží správní orgán obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou.

Vzhledem k tomu, že zákon o přestupcích v současné době náklady řízení blíže neupravuje, vycházel správní orgán z obecného právního předpisu, kterým je správní řád. Řízení o porušení právní povinnosti ze strany účastníka řízení je rovněž řízení o přestupku.

Podle § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení (dále jen „vyhláška“). Podle § 6 odst. 1 vyhlášky činí paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu.

V daném případě Úřad zahájil řízení o přestupku z moci úřední, neboť dospěl k závěru, že se SŽ dopustila přestupku, je tedy zjevné, že řízení bylo vyvoláno porušením právní povinnosti SŽ. Úřad je tedy povinen SŽ uložit náhradu nákladů řízení ve výši stanovené vyhláškou. Z toho důvodu Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku č. III.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí má podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu účastník řízení právo podat rozklad ve lhůtě do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. O podaném rozkladu rozhoduje předseda Úřadu na návrh rozkladové komise. Rozklad se podle ustanovení § 152 odst. 1 správního řádu podává k rukám předsedy prostřednictvím Úřadu se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1.

Mgr. Andrea Zemanská
vedoucí oddělení přístupu ke dráze
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře